

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 36560

Nom: Modes de representació del cine contemporani

Cicle: Grau

Crèdits ECTS: 6

Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1333 - Grau en Comunicació Audiovisual	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1333 - Grau en Comunicació Audiovisual	Teoria i història dels mitjans audiovisuals i nous suports multimèdia	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

VERES CORTES LUIS ENRIQUE

RESUM

Modes de Representació del Cinema Contemporani és una assignatura obligatòria del Grau en Comunicació Audiovisual que forma part de la matèria Teoria i Història dels Mitjans Audiovisuals i Nous Suports Multimèdia.

Estudi dels modes de representació al cinema espanyol com a indústria, institució i discurs, tant des d'una perspectiva teòrica-analítica com històrica, des de la dècada de 1960 fins a l'actualitat. Anàlisi de l'evolució de tendències, gèneres i modes específics de representació en relació amb aquests processos de transformació.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No es preveuen altres tipus de requisits.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1333 - Grau en Comunicació Audiovisual

Capacitat i habilitat per a expressar-se amb fluïdesa i eficàcia comunicativa en les llengües pròpies de manera oral i escrita, així com en una tercera llengua (preferentment l'anglès) sabent aprofitar els recursos lingüístics i literaris que siguem més adequats als diferents mitjans de comunicació.

Capacitat per a actuar defenent una cultura de la pau i respectant els drets fonamentals en els processos de la comunicació, en concret la igualtat entre dones i hòmens en tots els tractaments informatius, interpretatius, sígnicos, dialògics i opinatius de la comunicació.

Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .

Coneixement dels diversos llenguatges, codis i modes de representació propis dels diferents mitjans tecnològics i audiovisuals: fotografia, cine, ràdio, televisió, vídeo i imatge electrònica, internet, etc. a través de les seues propostes estètiques i industrials, a més de la seua rellevància social i cultural i la seua evolució al llarg del temps, que haurà de generar la capacitat per a analitzar relats i obres audiovisuals, considerant els missatges icònics com a textos i productes de les condicions sociopolítiques i culturals d'una època històrica determinada.

Coneixement i aplicació de les tècniques i processos de producció i difusió audiovisuals en les seues diverses fases, des de la concepció d'un projecte fins a la seua comercialització. El dit coneixement donarà lloc al desenvolupament de la capacitat i habilitat per a planificar i gestionar els recursos humans, pressupostaris i mitjans tècnics, incloent tots els processos implicats en la direcció i gestió d'empreses audiovisuals en els seus diferents àmbits.

Coneixement teoricopràctic de les estructures organitzatives en el camp de la comunicació visual i sonora, així com la seua evolució i gestió al llarg del temps, incloent la tributació audiovisual. També comprén el coneixement i la investigació de la naturalesa i interrelacions entre els subjectes de la comunicació audiovisual: autors, institucions, empreses, mitjans, suports i receptors.

Conèixer els aspectes socials, històrics, econòmics i culturals dels contextos propis i aliens rellevants.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants manifesten respecte solidari per les diferents persones i pobles del planeta, així com coneixement dels grans corrents culturals en relació amb els valors individuals i col·lectius i respecte pels drets humans.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants siguen capaços d'obtindre i seleccionar la informació i les fonts rellevants per a la solució de problemes i l'elaboració d'estratègies.

Que els estudiants siguen capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Que els estudiants tinguen la capacitat i la creativitat necessàries per a assumir riscos expressius i temàtics en el marc de les disponibilitats i terminis de la producció comunicativa, aplicant solucions i punts de vista fundats en el desenvolupament dels projectes.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. El cinema: un problema de segle XIX solucionat al S.XX.

1.1. La sensibilitat contemporània.

1.2. El cinema un problema de el muntatge: un problema de segle XIX solucionat al S.XX.

1.3. De la Manera de Representació Primitiva a la Manera de Representació Institucional.

2. El cinema és un problema de muntatge.

2.1. Història del muntatge al cinema.

2.2. Tipologia de muntatge. Els cinc tipus de muntatge.

2.3. El muntatge sonor.

2.4. Elements del muntatge cinematogràfic. Terminologia i plans.

2.5. L'edició i els sis elements de l'edició: motivació, informació, composició, so, angle de la càmera i raccord.

2.6. El tall i els sis elements del tall. Els encadenats. L'esvaiment.

3. La irrupció de la realitat.

3.1. Flaherty i Grierson: la polèmica documental.

3.2. Realisme i neorealisme: De Sica, Rossellini, Pasolini. Fellini.

3.3. El Free Cinema, el Cinema Verité i la tornada a l'realisme.

4. El cinema francès.

4.1. La Nouvelle Vague. Godard i Truffaut.

4.2. Agnes Varda, Alain Resnais, Eric Rohmer i Louis Malle.

5. Propostes renovadores a Europa

5.1. El cinema d'Ingmar Bergman.

5.2. Michelangelo Antonioni.

6. El cinema oriental.

6.1. De Ozú a Wong Kar-wai.

6.2. Otras propuestas.

7. El cinema dels anys setanta.

7.1. La superació de cinema negre. El nou Hollywood.

7.2. Peckinpah y Leone.

7.3. Kubrick i Scorsese

8. El qüestionament de la realitat.

8.1. Cinema de compilació i les fronteres de la ficció.

8.2. El fals documental.

9. El cinema a Amèrica Llatina.

9.1. Principals realitzacions a Amèrica Llatina.

9.2. Teoria fílmica i cinema del Tercer Món.

9.3. Cinema i indigenisme

Resultats d'aprenentatge

Estos continguts es plasmaran en els següents resultats d'aprenentatge:

- Conèixer els codis i modes de representació propis de la comunicació audiovisual.
- Identificar la rellevància social cultural i històrica de les propostes estètiques de les indústries audiovisuals.
- Dur a terme anàlisis de relats i obres audiovisuals.
- Aplicar les tècniques i processos de producció i difusió audiovisuals en les seves diverses fases.
- Conèixer la interrelació entre els subjectes de la comunicació audiovisual: autors, institucions, empreses, mitjans, suports i receptors.
- Desenvolupar un treball creatiu o de recerca.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	50,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

Activitats presencials

La docència presencial seguirà les següents metodologies:

- **Lliçó magistral.** Explicació per part del professorat dels continguts teòrics de l'assignatura mitjançant sessions explicatives
- **Estudi i anàlisi de casos,** en els quals es relacionen les temàtiques de la ficció amb els continguts de l'assignatura.

Activitats no presencials

L'alumnat desenrotllarà les següents activitats no presencials:

- **Estudi i treball autònom.** Activitats de caràcter autònom que inclouen consulta i estudi bibliogràfic.
- **Elaboració de treballs individuals o en grup.** Preparació de l'exposició o treball d'aula (individual o grup).
- **Preparació d'activitats d'avaluació.** Específica de la prova final, incloent-hi les consultes i tutories que l'alumne considere oportunes.

Innovació educativa:

Aquesta assignatura s'adscriu al projecte d'innovació educativa PIEC-3896297 "ElMur. Memòria i multi-telling" i segueix les activitats aprovades sobre aquest tema pel Servei de Formació Permanent i Innovació Educativa (SFPIE).

Objectius de Desenvolupament Sostenible:

Esta assignatura té en compte especialment els següents Objectius de Desenvolupament Sostenible:

- **ODS 4, Educació de qualitat.** Meta 7, que l'alumnat adquireisca els coneixements teòrics i pràctics necessaris per a promoure el desenvolupament sostenible, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural, i la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible.
- **ODS 5, Igualtat de gènere.** Meta 1, posar fi a totes les formes de discriminació contra totes les dones i les xiquetes a tot el món.

AVALUACIÓ

El sistema general de qualificacions seguirà el Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per a títols de grau i màster, aprovat pel Consell de Govern el 30 de maig de 2017 (ACGUV)

108/2017).

Avaluació en la primera convocatòria

L'avaluació en primera convocatòria es desenvoluparà del següent mode:

- **Prova escrita final (80%).** Examen teòric en el qual es desenvoluparan una sèrie de preguntes de desenvolupament. En l'avaluació de l'examen es tindran en compte aspectes com la redacció i correcció idiomàtica, l'ús de les fonts bibliogràfiques recomanades, i l'estructuració i desenvolupament del tema tractat. El manual de referència és el llibre "Cinema, muntatge i representació" de Luis Veres. És recuperable en segona convocatòria. És necessari aprovar l'examen per a superar l'assignatura.
- **Presentació d'esquemes, resums i textos proposats (20%).** Elaboració d'un treball d'anàlisi narratològic sobre una pel·lícula del període estudiat a elecció de l'alumne previ acord amb el professor. En l'avaluació d'este treball es tindran en compte aspectes com la presentació, redacció i correcció idiomàtica; l'ús de les fonts bibliogràfiques recomanades, desmereixent l'ús de fonts secundàries i de pàgines web alienes a revistes indexades i referents de la matèria; l'estructuració, el contingut i el desenvolupament del tema tractat. El treball haurà de ser entregat per aula virtual i en format paper tenint com a data límit la data assignada per a la prova escrita. És recuperable en segona convocatòria. És necessari aprovar el treball per a superar l'assignatura.

L'examen i el treball hauran d'estar aprovats per a la possibilitat de realitzar la mitjana.

Avaluació en la segona convocatòria

L'avaluació en segona convocatòria mantindrà, si fora el cas, les qualificacions obtingudes en els blocs aprovats en la primera. L'avaluació dels blocs suspesos o no presentats es realitzarà del següent mode:

- **Prova escrita final (80%).** Examen teòric en el qual es desenvoluparan una sèrie de preguntes de desenvolupament. En l'avaluació de l'examen es tindran en compte aspectes com la redacció i correcció idiomàtica, l'ús de les fonts bibliogràfiques recomanades, i l'estructuració i desenvolupament del tema tractat. El manual de referència és el llibre "Cinema, muntatge i representació" de Luis Veres. És necessari aprovar este bloc per a superar l'assignatura.
- **Presentació d'esquemes, resums i textos proposats (20%).** Elaboració d'un treball d'anàlisi narratològic sobre una pel·lícula del període estudiat a elecció de l'alumne previ acord amb el professor. En l'avaluació d'este treball es tindran en compte aspectes com la presentació, redacció i correcció idiomàtica; l'ús de les fonts bibliogràfiques recomanades, desmereixent l'ús de fonts secundàries i de pàgines web alienes a revistes indexades i referents de la matèria; l'estructuració, el contingut i el desenvolupament del tema tractat. El treball haurà de ser entregat per aula virtual i en format paper tenint com a data límit la data assignada per a la prova escrita. És necessari aprovar este bloc per a superar l'assignatura.

L'examen i el treball hauran d'estar aprovats per a la possibilitat de realitzar la mitjana.

Observacions

- S'haurà d'utilitzar la bibliografia recomanada.
- Tant en l'examen com en la resta de proves, exercicis o treballs escrits s'exigirà correcció ortogràfica i gramatical. Cada falta comportarà una reducció de la qualificació obtinguda, que pot arribar fins al suspens.
- En el cas de comprovar-se plagi en un treball d'avaluació, este es podrà puntuar amb la qualificació numèrica de zero, amb independència del procediment disciplinari que es puga incoar i, si és procedent, de la sanció que siga procedent d'acord amb la legislació vigent.
- L'honestat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en este curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb l'ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres), excepte si la seua utilització forma part dels continguts de l'assignatura o està autoritzada pel professorat que la impartix.

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques

- Heredero, Carlos y Torreiro, Casimiro, *Historia General del Cine. Estados Unidos (1955-1975)*, Madrid, Cátedra, 1996,
- Monterde, José Enrique y Rimbau, Esteve, *Historia General del Cine. Europa y Asia 1945-1959*, Madrid, Cátedra, 1996, vol.IX.vol.X.
- Monterde, José Enrique y Rimbau, Esteve, *Historia General del Cine. Nuevos cines. Años 60*, Madrid, Cátedra, 1995, vol.XI.
- Sánchez Noriega, José Luis, *Historia del cine*, Madrid, Alianza Editorial, 2005.
- Veres, Luis, *Cine, montaje y representación*, Valencia, Tirant lo Blanc, 2023.

Referències complementàries

- Aguilar, Carlos, *Sergio Leone*, Madrid, Cátedra, 1990.
- Allo, Luis Carlos, *El Free Cinema inglés en los 50*, Madrid, Shangrila, 2020.
- Bazin, André, *¿Qué es el cine?*, Madrid, Rialp, 2009.
- Farassino, Alberto, "Italia. El neorrealismo y los otros", en Monterde, José Enrique y Rimbau, Esteve, *Historia general del cine. Europa y Así (1945-1959)*, vol. IX, Madrid, cátedra, 2010.
- Font, Domenec, *Michelangelo Antonioni*, Madrid, Cátedra, 2003.
- Monterde, José Enrique, "La modernidad cinematográfica", en Monterde, José Enrique y Rimbau, Esteve, *Europa y Asia (1945-1959)*, Madrid, Cátedra, 1996, Vol.IX.
- Monterde José Enrique "Un nuevo cine llamado Free Cinema", en Heredero, Carlos y Monterde José Enrique, *En torno al Free Cinema*, Valencia Instituto Valenciano de Cinematografía-Festival de Cine de Gijón, 2001.
- Monterde, José Enrique, "Dos o tres cosas que sé sobre el Free Cinema", en Heredero, Carlos y Monterde José Enrique, *En torno al Free Cinema*, Valencia Instituto Valenciano de Cinematografía-Festival de Cine de Gijón, 2001.

- Murch, Walter, *En el momento del parpadeo. Un punto de vista sobre el montaje cinematográfico*, Madrid, Ocho y Medio, 2003.